

[Victor Pürschel.]

spørger dem, om de synes, at vi faar for faa Love eller for faa Skatter, saa tror jeg, de allerfleste vil sige: Nej Tak, vi er rigeligt forsynet.

Der er forsøgt en Begrundelse fra konservativ Side derigennem, at man siger, at naar denne Grundlov er ryddet af Vejen, ja, saa er Vejen aaben for det store konservative Fremstød. Det er den samme Tale, som vi hørte i 1915, og det var virkelig med et vist Vemod, at jeg saa, endnu i Gaar, tror jeg det var, i „Berlingske Tidende“ en ledende Artikel bygget over dette Motiv, at nu sejrede den lige og almindelige Valgret, og alt dette. Den lige og almindelige Valgret sejrede jo endeligt i 1915, det har vi selve den konservative Partiførers Ord for, og naar den har sejret endeligt i 1915, hvorfor vil den saa til at sejre igen i 1939? Det kan jeg ikke forstaa. Jeg synes, den maa være tilfreds med at sejre endeligt een Gang, ellers er Ordet „endeligt“ noget Vrøvl. Saa taler man om, at der ikke er nogen, der har forsvaret Grundloven af 1915. Jeg vil dog gerne sige, at jeg for mit Vedkommende mener — det er naturligvis noget, man overhovedet ikke regner med —, at den er bedre end det Lovforslag, der foreligger her. Naar der ikke er noget Forsvar, er det et karakteristisk Bevis for, hvorledes det er lykkedes at intimidere de allerfleste af de aktive Politikere her i Landet. Jeg kan ikke lade være at smile lidt ad dette, at alle har ment, man var nødt til at være med, naar der spilledes op. Jeg tror, vi havde staaet meget stærkere, hvis vi, der er Modstandere af dette, havde taget det noget roligere og sagt: Der er saamænd ingen Grund til at forhaste sig med at springe ud i dette, for i dette er der intet nyt; dette Forslag er jo helt igennem Fortid og intet andet end Fortid. Det bevises omhyggeligt i Udvalgsbetænkningen, man paaviser, at man er naaet endnu et Stykke videre ind i den Junigrundlov, der som bekendt allerede blev genindført i 1915. Kendsgertningen er den, at dette Forslag ikke paa et eneste Punkt rummer blot en Antydning af en bærende Tanke, der er født i dette Aarhundrede, ikke een. En Mand, der dumpede ned fra Maanen, kunde læse denne Kommissionsbetænkning og Udvalgsbetænkning uden at faa Nys om, at der er foregaaet et og andet paa Forfatningens Omraade i dette Aarhundrede. Det har overhovedet ikke sat sig Spor i denne Kommissionsbetænkning og i denne Udvalgsbetænkning. Begge Betænkninger er derfor Udtryk for en Udvikling, der er gaaet

i Staa, Udtryk for en gammel liberal og gammel radikal Tankegang, der ser sin Ungdoms Idealer realiseret og dermed anser Udviklingens Højde for naaet og synes, at alt er saare godt, og hvad der fremføres af nye Tanker, det er for dette Synspunkt fremmed, det er fjendtligt. Men var det ikke altid saaledes, Magthaverne saa paa det nye? Var det ikke netop altid Betragtningen: Det nye, det var fremmed, det var fjendtligt, det var skadeligt, og derfor var det berettiget over for det at anvende ekstraordinære Fremgangsmaader?

Vi kender det allerede fra Frederik den Sjettes Tid med: Vi alene vide, hvad der tjener Samfundets Vel — saadan omtrent —, og det er maaske saadan, det tegner sig, jeg har aldrig prøvet at være Magthaver, det er maaske den Udvikling, der sker, naar man sidder ved Magten, saadan er Menneskene formodentlig indrettet, og jeg skal derfor ikke bebrejde de nuværende Magthavere, at de bærer sig saadan ad, men kun pege paa, at i den Henseende ligner de ganske Fortidens Magthavere, dem, de saa ofte har raset imod, og dem, de saa ofte har udtrykt deres Foragt for, dem, hvis ringe Forstaaelse af den kommende Tid de saa ofte har udbredt sig over. De ligner dem til Punkt og Prikke, saaledes som en Søn kan ligne sin Fader. Paa en Række Punkter træffer man her Foranstaltninger for at sikre det bestaaende, navnlig for at sikre de bestaaende Partier. De vil nok slaas indbyrdes, men hvis nogen udefra kommer og blander sig i deres Slagsmaal, siger de ligesom hin lille Dreng, der fik Klø af sin større Broder: Han har vel Lov at mule mig for Dem! — og det skal foregaa inden for den engang skabte Ramme. Det er det, denne Forfatning paa mange Punkter søger at sikre, og det gælder navnlig den Valglov, som er knyttet til Forfatningen. Da der i Grundloven henvises til, at visse Bestemmelser skal træffes i Valgloven, kan jeg maaske her have Lov til at indskyde en Bemærkning om Valgloven, jeg haaber ikke, det ligger for langt borte fra Emnet. Det er denne, at jeg med megen Betænknelighed ser paa, at man i Valgloven har indført den offentlige Afstemning, for saa vidt man ønsker at stemme paa et nyt Parti. Det har altid været et demokratisk Krav her i Landet, at der skulde stemmes hemmeligt, fordi man vilde have, at Vælgeren skulde kunne handle efter sin Overbevisning uden Frygt for at blive Genstand for Pression eller Forfølgelse, hverken af økonomisk eller af anden Art. Derfor var den hemmelige Afstemning et saa stort demokratisk Gode, og naar man nu gaar hen